

În sfârșit ultimul capitol cuprinde concluziile autoarei asupra rolului tehnologiei în evoluția socio-economică. După o scurtă recapitulare a discuțiilor din capitolele precedente, L.E. abordează problema evoluției socio-economice și a paleodemografiei Cucuteni-Tripolie. Datele incomplete asupra numărului de așezări și implicit asupra densității populației Cucuteni-Tripolie, pe care le deținea autoarea, nu împieteză asupra interpretărilor pe care le sugerează. Interesantă ni se pare relația trasată între tehnologie și dezvoltarea socio-economică. Autoarea fiind obligată să se refere în special la pirotehnologie nu putea reda întreaga dimensiune a acestui complex proces. Vor fi necesare noi studii amănunțite asupra uneltelor și tehnicilor agrare care, sîntem siguri, vor sprijini și amplifica unele dintre ipotezele autoarei.

Linda Ellis încearcă, pe baza lucrărilor lui E. R. Service și C. Renfrew, să interpreteze datele cunoscute, din păcate destul de puține, privind organizarea socială a triburilor Cucuteni-Tripolie. În cea mai mare parte sîntem de acord cu ipotezele sugerate, cu prudență, de autoare. Va trebui, însă, să avem răbdare să fie acumulate mai multe informații mai ales în ceea ce privește problema „marilor așezări“, dar și în alte domenii. Asupra caracterului „pre-statal“ sau „Proto-orășenesc“ al societății și respectiv al așezărilor Cucuteni-Tripolie rămîne să ne pronunțăm atunci cînd lucrurile vor fi mai clare. De fapt autoarea nu afirmă că societatea cucuteniană ar fi atins stadiul de organizare pre-statal, ea discută doar unele aspecte și sugerează unele direcții de cercetare.

Deoarece se pune și problema unor aprecieri de valoare, fiind vorba de prima carte scrisă de un cercetător din afara ariei Cucuteni-Tripolie, ținem să menționăm următoarele: capitolul III constituie un studiu original, bazat pe numeroase și temeinice analize care elucidează numeroase aspecte ale tehnologiei ceramicii Precucuteni-Cucuteni, iar capitolul IV, într-o abordare istorico-antropologică, ridică probleme interesante și uneori sugerează direcții noi de cercetare. Primele două capitole sînt, fără îndoială, necesare și utile în economia cărții. Nu trebuie uitat cititorul căruia i se adresează lucrarea.

Ca în orice carte sînt, fără îndoială, unele imperfecțiuni, unele neîmpliniri, dar nu ne-am propus să le evidențiem cu orice preț deoarece o astfel de metodă nu își are rostul. După părerea noastră L.E. realizează o lucrare onestă, utilă în special cititorului de limbă engleză dar reușește să aducă și o contribuție care nu poate fi neglijată în cercetarea tehnologiei ceramicii. Îi adresăm kolegei sincerele noastre felicitări pentru reușita sa și îi urăm să-și continue cercetările asupra lumii cucuteniene. Sperăm că această carte, cu realizările și imperfecțiunile sale, să trezească interesul cititorilor de limbă engleză pentru fascinanta civilizație Cucuteni-Tripolie.

Dan MONAH

BARBARA DEPPERT-LIPPITZ, Griechischer Goldschmuck, Verlag Philipp von Zabern, Mainz am Rhein, 1985, 322 p., 225 fig. în text și 32 în afara textului.

Autoarea, cunoscută specialistă în arheologia clasică, realizează o remarcabilă monografie asupra podoabelor de aur din lumea grecească.